

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam pouk, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopušča do odpovedi. — Udje „Katal, tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne reklamacije se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Svindel liberalno - narodne stranke z našimi vinorejci. Uničujoča sodba poljedeljskega ministrstva o liberalni vinarski zadrugi v Celju.

Pred par meseci se je liberalna vinarska zadruga v Celju obrnila na razne naše pristaše, da bi sodelovali pri tej zadrugi. Previdni naši niso verjeli sladkim besedam, hoteli pa so se vendar poučiti, koliko resnice je na velikem kričanju liberalne stranke, s katerim so očivilorili vinarsko zadrugo.

Pozvedeli smo sledeče, kar s tem predajemo javnosti, zlasti zanimiv odlok poljedeljskega ministrstva s primernim tolmačenjem iz vešče roke.

Maločasa pred deželnozbornimi volitvami je celjska liberalna zadruga zveza, prav za prav narodno-liberalna stranka, osnovala vinarsko zadrugo v Celju, katere delokrog obsega okrajni glavarstvi Celje in Brežice. Liberalci so trobili v svet, da so poslanci S. K. Z. krivi nizkih cen, najbrže tudi lanske dobre letine, ki je povzročila padanje cen; našli pa niso kalinov, ki bi se jim vsedli na take bedastoče. Ob enem so osnovali vinarsko zadrugo v Celju z velikim hrupom, vse vinorejce brez razlike strank vabili v njo in bobnali po celem Spod. Štajerskem.

Žal se je našlo tudi nekaj pristašev S. K. Z., ki še vedno niso prepričani, da liberalna stranka pri njenih delih nikdar ne vodi resna skrb za ljudski blagor, ampak le strankarska strast najgrše oblike ter lov za glasovi pri volitvah; celo v odbor so dobili nekaj pristašev S. K. Z., ki so seveda le za štafažo. Cela truma liberalnih agitatorjev je lovila člane zadruge po vinorodnih krajih; pri tem lovu pa so posebno povdarjali, da je zadruga delo liberalne stranke, oziroma zadruga zveze celjske, ki je orodje liberalne stranke, tudi so pridno udrihali po poslancih S. K. Z., češ da ne skrbi za vinorejce.

Med tem časom se je snovala zadruga, pa tako pomanjkljivo, otročje naivno, brez finančne podlage, brez strokovnjakega znanja, ne meneč se za nevarnost, kateri so zadrževali izpostavljeni, da to imenujemo naravnost brezvestno igro z ljudskim premoženjem. Seveda ker se liberalcem ni šlo za resno delo, ampak le za agitacijo proti S. K. Z.! Prvi korak je bil, da so šli beračiti za podporo (menda kar 100.000 K) k vladi! Pri vladi beračijo tisti gospodje liberalci, ki so še nedavno očitali ljubljanski zadrugi zvezi, da dobiva od ministrstva prispevek par tisoč kron za režijske stroške svoje gospodarske organizacije. To je prav pristno

liberalno ovinkarstvo! — Poljedeljsko ministrstvo je prešturilo prošnjo vinarske zadruge v Celju ter po strokovnjakih dalo preiskati življenske pogoje te liberalne zadruge.

Po temeljitih pozvedbah je ministrstvo prošnjo vrnilo zadrugi z odlokom, kateri je naravnost uničevalen za te liberalne zadrugarje, s katerim je izrečena smrtna obsodba nad tem podjetjem.

Prilobimo ta odlok poljedeljskega ministrstva doslovno:

Odlok c. kr. poljedeljskega ministrstva od 5. sušca 1909 št. 6612/A. M. radi prošnje 1. spodnještajerske vinarske zadruge za podporo se glasi:

„Poljedeljsko ministrstvo je pripravljeno, prošnjo blagohotno upoštevati in sploh res dobro fundirane kletarske zadruge v slovenskem delu Štajerske podpirati.

„Izkjučeno pa je, da bi ministrstvo dalo obratno glavnicu, katero naj si zadruga na temelju svojega članstva dobi pri kletarski zvezi, dati se more k večjem prispevku 15 do 20% osnovnih stroškov, če tudi dežela temu primeren znesek prispeva.

„Predno pa se sploh more prošnjo v pretres vzeti, treba si je biti na jasnem o formalnih podlagah tega podjetja, vrh tega se nam mora dati pripomočke, da se more presoditi, ali bode podjetje moglo prosperovati.

„Pri prošnji pa manjkajo pravila zadruge, v pravih bi se moralo določiti, da mora vsak zadrugi svoj izdelek (vino) izročiti zadrugi v svrhu razpečevanja, prošnji manjka seznam o članih, njih poklicu in velikosti vinograda, manjka seznam, koliko deležev se je podpisalo, koliko vplačalo; manjka celo vsak preračun, koliko se bode invertiralo (zazidalo, nakupilo posod i. t. d.), manjka preračun rentabilitete (kako se bo podjetje rentiralo), ker bi se moralo v ta namen naznaniti, koliko in kakšno vino, po katerih cenah se bo vino kupovalo oziroma prodajalo, ni povedalo, koliko režije bo približno, koliko se bo plačevalo za obresti in amortizacije osnovne glavnicu itd. Tudi manjka načrta, kako se bodo pokrili stroški, ki ne bodo pokriti z lastnimi deleži oziroma z državno in deželno podporo.

„Tako borni podatki vzbujajo celo strah, da podjetje po vsem tem ne bo moglo v nobenem oziru prosperovati.

„Sumljiva je mala lastna glavnicu (deleži), ki mora saj 30% osnovnih stroškov znašati, ako se hoče podporo zahtevati; ravnotako je sumljiv namen, lastne kupčije delati (t. j. ne na račun zadrugičnikov, ampak na lasten račun) kar pomeni za zadrugo velik riziko.

„Na prevzeto vino zadrugičnikov bi se moralo previdno nekaj na račun dati zadrugičniku in vino le v komisiji (t. j. na račun zadrugičnika) prodajati.

„Tudi je sumljiv namen, gostilniško koncesijo si pridobiti, kajti potem sodeč zadruga noče stopiti v kupčijsko zvezo s pošteno veliko vinsko trgovino, ampak se hoče z njo v boj spustiti brez dovolj varne podlage; vrh tega hoče nase vzeti nevarnost točenja vina ter hoče svoj zelo nezrel načrt opirati le na tujo podporo. „Taka podpora ne more in ne sme nikdar biti bistvena podlaga za gospodarski temelj kmetijske produktivne zadruge.

„Samo tedaj se sme riskirati gostilniški obrt, če so razmere izredno ugodne in če ima zadruga močno finančno podlago in če jo vodijo v kupčiji dobro izsolane moči.

„Zadrugo kakor to v Celju se mora pred tem resno svariti, ker nima dovolj finančne podlage, priporočam se ji, da se pouči o usodi kletarske zadruge na Dunaju, ki je tudi koncesije za gostilne imela (pa je žalostno propadla in zadrugičnike hudo na premoženju oškodovala — opomba urednika).“

Tako je govorilo poljedeljsko ministrstvo. — Hujše zausnice pač ne morejo dobiti liberalni gospodarski organizatorji!

Pozivljamo vse svoje somišljenike, naj ljudstvo svare pred to zadrugo in naj vinorejce pravočasno opozorijo, da se obvarujejo škode. Svoj denar morejo dobiti nazaj in se rešiti jamstva kot zadrugičniki, če takoj odpovedo svoj delež; seveda so liberalci že vedeli, da bo njih lumparija prišla na dan, zato so v pravih menda določili, da odpovedano deleže izplačajo šele tri leta po odpovedi.

Omenimo še, da imata glavno besedo pri tej zadrugi bivša propala kandidata B. Kunej iz Zaleca in Ivan Malus ter nekaj Bizeljčanov. Dotični Bizeljčani naj raje gledajo, da v življenje spravijo pred štirimi leti osnovano vinorejsko zadrugo v Brežicah, ki še danes ni pričela poslovati. Stara stvar je pač, da liberalna podjetja ne prosperujejo, ker so liberalci povsod preobsestni, da bi za druge skrbeli. Liberalni večji posestniki dobro prodajo svoje vino, od malega kmeta pokupijo vino po nizki ceni pa ne za zadrugo, katere odborniki so, ampak sami za sebe.

Ako sedaj mali vinorejce ne bo sprevidel, da ga liberalci le izkoriščajo, potem mu pač ni mogoče več pomagati. Somišljeniki poučujte ljudstvo!

Slov. kmečka Zveza ima v programu povzdigo zadrugičništva, zoper katero so se kranjski liberalci skozi dvajset let borili, posebno pospeševanje snovanja produktivnih kmetijskih zadrug; naša gospodarska centrala, Zadruga Zveza

PODLISTEK.

Gospod poročnik.

(Slika iz vojaškega življenja.)

(Dalje.)

Kakor blisk, je bil Lojzek pod mizo, ko je zagledal svojega stotnika. Tinec pa, vzpodbujen po prijateljevem vzgledu, je celo zlezal po drugi strani mize ven in z opazko: „Grem po nekaj“, zginil iz sobe. Nek dober instinkt ga je gnal na dvorišče, ne na cesto, od koder je prišel na nek vrt. Tu se je čutil varnega in se vstavil.

Tuji častnik postane zbeگان.

„Kaj ti je, kolega“, vpraša sočutno Lojzku.

„Nič — nič“, zastoče ta izpod mize. „Krč, strašen krč v nogi! O jej, o jej!“

„Nu, to preide. Za vsak slučaj ti pošljem zdravnika. Pri nas je v sobi.“

„Hvala, hvala — ne pošiljaj nikogar!“ — zavpije Režibabo. „Ne trudi se, že preide, poznam to. Ne daj se zadrževati! Pridem takoj za teboj!“

„Torej na svidenje! Pa brz pridi! Bom te javil!“

Poročnik odide.

Za Lojzka je bil to že skrajni čas. Ali kako uiti? Ko je počenil pod mizo, so mu počile teane hlače na najbolj občutljivem mestu. Z resnim plaštem pa je Tinec zginil.

Ampak, dolgo premišljevat ne kaže. Konečno bi še v resnici prišel doktor. Vstane teraj in zakrivaje si z roko rano svojih hlač, gre k vratom. Buren smeh vojakov mu je v ovacijo. Nekdo še mu zakliče:

„Gospod poročnik, polovico brk ste pozabili! Tam pod mizo leže!“

Režibabo plane iz sobe.

Strašanski krik.

V naglici je podr krmarja in mu razbil vse, kar je nesel v oficirsko sobo ter še mu pchodil kurje oko.

Našega junaka je sicer to prav malo zaskrbelo, ampak je dirjal naprej, da pride na prosto, čim prej. Ako bi storil tako, kakor prijatelj Zvorec, da je bežal na dvorišče, bilo bi vse dobro. Tako pa se je na nesrečo obrnil na cesto. Komaj je bil zunaj, že ga je prišla patrolja, ki mu je prišla ravno naproti. Vedil jo je feldvebel, ki je bil prej v gostilni. Gospoda poročnika, plemenitega Slavičijjuda z raztrganimi hlačami so odvedli na stražo.

Kaj vse je moral siromak tu pretrpeti. Vojaki so se mu rogali, hodili mimo njega, mu salutarili in delali dovtype. „Gospod poročnik“, poroga se rekdo iz tolpe. „Kje ste pa pustili polovico brk? Ste je zgubili v bitki, ali morebiti celo zastavili?“

Jezno vrže Režibabo še drugo polovico stran.

„Veste kaj, gospod poročnik“, reče drugi. „Na vašem mestu bi si osnoval trgovino s perilom. Saj nosite itak na sebi že celo izložbo.“

Pri tem kaže na raztrgane hlače.

„Četa desno glej“, poveljuje zopet nek drugi in vsi mu pokažejo dolge nosove.

„Kdo pa smo prav za prav, če smem vprašati?“ reče podčastnik, poveljnik straže.

Lojzku je bilo že vse eno, kaj se zgodi, zato reče jezno:

„Sluga poročnika Pečkega. Cela stvar je bila šala. — Tako sedaj veste!“

„Kaj, sluga?“ zakličejo drugi okrog. „Slugi pride na um kaj takega?“

Med tem pride službojoči častnik.

Režibabo spozna v njem dobrega prijatelja njegovega gospoda.

Podčastnik javi častniku, kaj se je zgodilo.

„Kaj za Boga, Lojzek, vganjate neumosti tod okrog?“ reče smeje k jetniku in njegovi opravi.

Režibabo reče osrčen:

„Eso uro poročnik — potem rad umrjem!“

Častnik se laskavo nasmehne.

„Nu, seve! — Rad verjamem. Ampak — neumna reč to!“ zamoljta nato.

„Podčastnik!“ reče čez nekaj časa. „Ta dogodek ni treba javiti v vašem jutranjem poročilu. Naredim sam! Razumete?“

„Na službo, gospod poročnik!“

„Dajte mi papir in svinčnik!“

Korporal mu prinese oboje in poročnik piše:

„Ljubi Pečko! Tvoj sluga je naredil veliko bedarijo. Hotel je nekoliko poigrati poročnika in je naredil v tvoji uniformi izlet v našo vas. Tu so ga prijeli in zaprli. Hočem stvar poravnati. Pošlji torej njegovo obleko in listič sem na stražo, da ga izpuste!“

To pismo da podčastniku z ukazom:

„Ordonane naj nese takoj ta listič gospodu poročniku Pečki v sosečno vas. Jetnik ostane tukaj, dokler od tam ne dobite drugih ukazov. Ste razumeli?“

„Na službo, gospod poročnik!“

Častnik odide. Za nekaj minut tudi ordonanc. Režibabo ni vedel, kako se stvar izteče, vendar mu je bilo tukaj zelo neprijetno. Ko je moštvo sedelo krog njega in je podčastnik nekaj pisal pri mizi, je planil skozi napol odprta vrata na svobodo.

„Gospod poročnik! Lojzek! Lojzek!“ začuje klice za seboj.

Bil je Tinec, ki se je potikal skrivaj krog straže.

„Ti, mesečno tele ti, čemu si mi odbežal?“ se razjari Režibabo.

(Konec prihodnjih.)

v Ljubljani oziroma v Mariboru temeljito študira vprašanje, kako posebno prodajo vina in sadja združnim potom organizirati. Kadar bo načrt dobro pripravljen ter zrel, zlasti podana finančna podlaga, tedaj stopimo na plan in bo v večjem slogu organizirati prodajo vina in sadja. Treba pa bo še mnogo poučevalnega dela med ljudstvom. Nikdar pa ne bomo to izkoriščali v strankarske namene kot liberalci; katerim se je to korenito ponesrečilo. Kmet ima zopet nov dokaz v rokah, koliko so vredne sladke besede liberalne stranke in njenih agitatorjev.

Končno kličemo liberalcem po tej volikanski blamaži: dober tek!

Državni zbor.

Poljsko-nemška večina se krči in maje, Bienertova vlada je v nevarnosti.

Slovenski klub je po svojem načelniku dr. Šusteršiču vložil nujni predlog, v katerem se zahteva, naj se po določilih nove ustave zabrani, da bi ravnokar ustanovljena ogrska banka v Sarajevu smela prevzeti odvezo kmetov. To je namreč skupni finančni minister Burian banki že dovolil ter ji dal take predpise, da bi na očevoški način sicer odvezala kmete iz rok bosanskih veleposestnikov (begi in age), a jih spravila popolnoma v odvisnost madžarskega kapitala. Naša vlada je vedela in privolila v to Burianovo usodepolno dejanje, za to pa se protivi predlogu dr. Šusteršiča, ki zahteva, da odvezo kmetov prevzame javen deželni zavod.

Izvajanja dr. Šusteršiča in dr. Kreka so imela tak utis na celo zbornico, da se je soglasno sklenilo, naj se dr. Šusteršičev predlog takoj obravnava. V isti stvari je predlagal češki poslanec Kalina grajo naši vladi. Potrebne dvetretjinske večine sicer ta predlog ni dobil, pač pa nadpolovično. Opozicija je torej imela večino in vsled tega je bilo gotovo, da dobi dr. Šusteršičev predlog večino. Predlagali so torej slovenski poslanci konec razprave. Pri glasovanju o tej zahtevi zadnji petek dne 4. t. m. pa so nemški poslanci s kričanjem onemogočili glasovanje ter nasilno razbili zasedanje. Vedeli so, da imajo manjšino.

V torek dne 8. junija se je med opozicijo in poljsko-nemško večino nadaljeval. Žal, da Plojeva struja dela slovenski opoziciji težave ter tako daje pogum nemškim strankam.

Poslanec Pišek je vložil 3. junija nujni predlog za občine Št. Ilj in Mislinje, katerim je 25. maja toča in hudournje polje celo vničila in občinske moste ter ceste voda odnesla in poškodovala.

Gospod komercialni svetnik in državni poslanec Povše je referiral dne 5. junija v poljedelskem odseku državne zbornice o raznih predlogih, za povzdigo živinoreje, o prodaji taiste, o zboljšanju travnikov, pašnikov i. dr. Po eno in pol ure trajajoči debati se je sklenilo z precejšnjo večino, da se naj dovolijo potrebne denarne svote v svrhu izvršitve melioracijskih del, nakup in porabo umetnih gnojil, zboljšavo domačih plemen z dobrimi svežokrvnimi drugimi plemeni. Sklenilo se je tudi proti glasom socialnih demokratov, in žal tudi nekaterih agrarnih poslancev, da se naj zabrani vsak uvoz tuje živine in mesa od taiste. Socialni demokrati so zahtevali zopet odprtje vseh mej, češ saj že vojna nevarnost zahteva tuji uvoz živine. Trdijo tudi da imamo domače živine dovolj. Ti ljudje nimajo pojma o življenju in delovanju ljudstva na deželi. Vseled pomanjkanja delavcev je vsak posestnik že mnogo bolj primoran iskati dohodkov pri živinoreji, to tembolj ker pre mnogokrat drugih niti nima. Ako se odprejo meje sosednih držav, četudi samo za uvoz mesa, potem je vsaka druga akeija za povzdigo živinoreje brezpomembna, ker pri znižani ceni ne bo nikdo v stanu se nadalje z živinorejo pečati.

Poslanec dr. Korošec je vložil nujni predlog za pogorelec v Zatočičah, župnija Sv. Janž na Dravskem polju.

Isti poslanec je nujno predlagal odpis davkov in državno podporo za po toči poškodovane v rogaškem okraju (Kostrivnica) in kozjanskem okraju (Imeno in Vrača).

Politični ogled.

Mala politična naznanila.

Dne 3. junija: Na Ruskem so odkrili zaroto proti carju. Zaprli so več oseb. — Laški kralj bo meseca avgusta obiskal angleškega kralja. — V Kalabriji je bil zopet hud, 35 minut trajajoč potres. — V Argentini je velika suša. — V Petrogradu se je pojavila sibirska, takozvana bubonska kuga. Nekaj oseb je zbolelo tudi za kolero. — Na postaji Rotenki (Rusija) je napadla vlak četa roparjev, ubila načelnika in uplenila 1000 rubljev, ter pobegnila.

Dne 4. junija: V Makedoniji se zopet oživlja vataško gibanje. V Skoplju je zbranih 300 dobro oboroženih mož. — Prestolonaslednik kupi grad Lehenberg na Tirolskem. — V Glasgowu na Angleškem stavka 100.000 rudarjev. — Na Finskem je proglašena ruski, kot uradni jezik. — Na Španskem se dogajajo veliki volilni izgredi. V Maradalu je 2000 republikanskih volilcev napadlo magistrat in se je vojaštvu po hudem boju posrečilo izgreznike pregnati.

Dne 5. junija: Na Francoškem vlada strašanska zmeda. Socialistični ministri delajo z najhujšimi nasilji ter goljufajo, kar se da. Žalostna demokratska vlada. — V Plznu na Češkem je obolelo 50 topničarjev; 23 so jih oddali v bolnišnico. Jedli so krompirjevo salato, ki je bila čez noč v

bakreni posodi. — Tudi na Ruskem vladajo lepe razmere. Pod vlado Stolypina je bilo v Sibirijo pregnanih 74.000 ljudi brez vsake preiskave. — Angleški kralj letos ne pride v češke toplice. — V Španiji se je združilo 200.000 kmetov in najemnikov, ki so se izjavili, da hočejo voditi boj proti veleposestvu in političnemu avtokratstvu do skrajnosti.

Dne 6. junija: Prihodnji teden sprejme cesar Kōšuta in Andrassy-ja v avdienci. Vzrok je spor v ogrskem državnem zboru. — Stavka francoskih pomorščakov je končala s porazom stavkujočih. — Bolgarski car Ferdinand se je večeraj mudil na Reki. Prišel je obiskat svojo teto, nadvojvodinjo Klotildo. — Na Lipskem se vrši od 12. do 18. septembra kongres socialne demokracije. — Francoski ministerski predsednik pride meseca julija v Karlovevare na Češko in bo ostal ondi 4 tedne.

Dne 7. junija: Iz Petrograda uradno poročajo, da je bilo do večeraj 12 novih slučajev kolere. — Proti mladočeškemu poslancu Pavličku je uvedena od drž. pravdnikstva preiskava radi krive prisega. — V Krakovu je udarila strela v smodnišnico in jo vrgla. Razneslo se je 15.000 kg. smodnika.

POZOR!

Kupujte le vžigalice: „V korist obmejnem Slovincem“.

Kolekujte vsako pismo z obmejnem kolkom!

Zahtevajte po gostilnah računke listke S. K. S. Z. v korist obmejnemu skladu.

Razne novice.

Iz sodne službe. V pokoj je stopil sodnik g. Ivan Petrovič. V Mariboru je deloval kot sodnik 15 let.

Osebnostna vest. V četrtek se je mudil pri našem škofu ljubljanski škof dr. Anton Bonaventura Jeglič.

Iz učiteljske službe. G. Leopold Viher, učitelj v Dobju je nastavljen na ljudski šoli v Skaloh. Stalno je upokojen učitelj Andrej Simončič v Čmureku.

Za S. K. S. Z. so poslali: Ivan Cesar, podobar v Mozirju 10 K; Anton Krašovec v Podčetrtku nabral 6 K 50 vin.

Za „Društveni dom“ v Št. Ilju: Izid šaljive pošte v Slivnici pri Celju 4 K. Društva, posnemajte!

Slovenski deželni poslanci so pri zadnjem posvetovanju sklenili, vplivati v Gradcu na to, da se že letos upeljeje jesenske šolske počitnice.

Obletnico ustanovitve Zveze slov. mladeničev smo obhajali pretečeni torek. Ako pogledamo v delovanje tega društva, vidimo, da je res lepo napredovalo in mu to v najobilnejši meri želimo tudi za prihodnje.

Popravek. V zadnji številki se nam je v notici: Letošnji novomašniki vrnila neljuba pomota: Pravilno se glasi tako le: Kren Franc iz Št. Ilja in Rampre Franc iz Stoprc.

Mladeniška organizacija na Kranjskem vrlo napreduje. Na Ježici se je vršil nedavno mladeniški shod, na katerem so govorili župnik Zabret, gg. Podlesnik in Terseglav. — V Zireh je ondotni „Orli“ dobil novo zastavo, ki se je slovesno blagoslovila ob veliki navzočnosti občinstva in bratskih telovadnih odsekov. Lepo so bile prireditve mladeničev v Vipavi na binkoštao nedeljo in na Krki na pondeljek. — Pri nas je življenje, liberalcem pa rade volje prepuščamo poulične pretepače in razne pijančke. V nedeljo, dne 13. junija se vrši v Radečih pri Zidanem mostu shod, katerega prirede slovenski katoliški telovadci „Orli“. Tako se naše gibanje v vseh krajih lepo razširja.

Protialkoholni kongres se vrši v nedeljo, dne 4. junija t. l. v Ljubljani v hotelu „Union“. Na vspeh tega razna važna vprašanja, kakor: Vpliv alkohola na človeško telo, vzgoja in treznost, alkoholizem in zanemarjena mladina, alkoholizem in narodno gospodarstvo, alkoholizem in jetka, alkoholizem in blaznost itd. Zvečer je v „Unionu“ brezalkoholna veselica.

Plojev upliv. Poslanec ima toliko upliva, kolikor ima ljudi za sabo. Vlada danes dobro ve, da je Ploj na Spodnjem Štajerskem pri volivcih brez zaupanja; to vedo tudi vsi nje govori tovariši. Druge reči se dajo še popraviti; izgubljenega zaupanja pa ne moreš ne kupiti, ne izsiliti. Brez zaupanja pri ljudstvu pomenja v državnem zboru brez upliva. On lahko govori v imenu svojih hlapcev, če jih kaj ima, v imenu svojega lista, v imenu štajerskih Slovincov, niti iz svojega okraja, pa nima več te pravice.

Odličen zavod za slepce v Gradcu sprejme z dnem 15. sept. 1908 vse slepe, 4-12 let stare otroke za odgojo in pouk, ki imajo domovinsko pravico Štajerske; pravtako sprejme otroke, ki zaradi slabega vida ne morejo obiskovati javnih ali zasebnih ljudskih šol. Plačati je na leto malenkost; ako pa je prosilčevo uboštvo dokazano, tedaj ga vsprejme štajerski „Odličen zavod za slepce v Gradcu“ brezplačno. Podučnje se tu vse predmete ljudskih šol, vspešno se goji petje in godba kakor tudi ročna dela, kakršna zamere izvrševati slepec samostojno. Slovenske gojence se poučuje v slovensčini. Prošnje na tukajšnje ravnateljstvo zavoda naj se oddade najpozneje do konca julija. Pridenejo naj se sledeči listi: Krstni list, list cepljenih koz, domovinski list, ubožni list ter zdravniško spridevalo, ki naj priča da je otrok slep ter da je vsposoben za pouk in vzgojo.

Vojaški dopusti za časa žetve. Poveljstvo tretjega voja je določilo za letošnji pri pešpolkih, gorskih in trdnjarskih topničarjih in trenu tritedenski dopust za časa žetve.

O tem času se ne vrše nikake orožne vaje niti kako vežbanje. Pri konjenici, poljskih topničarjih in tehničnih oddelkih pa se vežbanje nadaljuje in le če razmere dopuščajo, odpuste nekaterim na tritedenski dopust. Letošnje vojaške vaje se zaključijo 11. septembra.

Sodna imenovanja. Naše slovensko uradništvo je po veliki večini liberalno in za to ima neomajeno zaupanje v Ploja. Samo njega informira, samo do njega se obrača za pomoč. In mi vidimo, da je vsled tega vedno več Nemcev v naših uradih. Zdaj je prišel Wenedikter v Celje!

Naše bodoče naloge. N. L. je v zadnji številki prinesel pod tem naslovom uvodni članek, v katerem na dolgo in široko razlaga, kaj bodo nerodni strankarji sedaj storili, ko so pri deželnozbornih volitvah tako lepo propadli Največ svojih „duševnih“ sil bodo posvetili organizaciji napredne mladine in k temu pišejo: „Izrgati moramo mladino iz krepiljev Marijinih družb in mladeniških zvez“, to se razume tako: Izrgati moramo iz mladih src vse poštene čevstva, vse versko prepričanje in jih navdati z duhom svobode t. j. tistim duhom ki človeka smatra neodvisnega od Boga in vesti, kot potomeca živali kateremu se tudi ni treba brigati za samozatajevanje in čednost kojega edini cilj je vživanje. S tem hočejo ti osrečevalci naroda istega versko, narodno, gospodarsko in socialno uničiti. Da to preprečimo, nam je potreba od naše strani še intenzivnejšega dela. Naša mladina ne bo in ne sme postati nikdar žrtev liberalne brezvestnosti, to bodi naša naloga, katere naj vsak rodoljub na deželi in v mestu posveti vse svoje skrbi in moči.

Lepa olika. Naprednega „Narodnega Lista“ zadnja številka se zopet sveti same olike in resnice. Poleg na dolgo in široko razpravljajočih lažajivih dopisov o naših somišljenikih, se svetijo še posebne besedne cvetke: prase, farovski nadustji, najslabši material (volilci K. Z.) i. t. d., ki posebno pričajo o izobrazbi njegovih urednikov. Res lep kmečki list, ki imenuje kmete — najslabši material, za liberalce samo takrat dober, ko jim gre za glasove, drugače ga ne poznajo. Zato pa proč z liberalnim časopisjem.

Kaka razlika. Da se naši slovenski fantje res korenjaki, nam dokazujejo tudi naborne številke. V Münzschlagu na „Gorajem Štaj.“ je od 736 k naboru polkanih bilo potrjenih 85. Pri nas pa nam vzamejo nad polovico. Za slovenski narod je to gotovo častno, a za kmečki stan je hudo, ki mu pobere najboljše delavce.

Zadružna zveza v Celju izgubiva dan za dnem članico za članico in se je število članic že kar skrčilo na polovico. Med članicami, katere še ima, pa raste število onih, katere vodijo posilincevi. — Tinje, Prevalje, Loče so že v nemčurskih rokah. Prevalje po zaslugi Narodnih strankarjev Jošta in Stiblerja. Posojilnici v Školah načeljuje posilincevi, ki je oddal tri glasove za Nemce pri volitvah v ptujski okrajni zastop, pri posojilnicah v Framu, Poljčanah itd. so v načelstvu narodni nasprotniki odločilni faktorji. Slava tako napredujoči liberalni Zed. zvezi, katere pomaga zidati nemški most do Adrije potom gospodarskega dela!

Liberalna Zadružna zveza v Celju, katere odborniki so: dr. Božič, dr. Kukovec, dr. Ploj, dr. Treo in druge liberalne glave, bo prešla kmalu v roke naših narodnih nasprotnikov. Slovenske posojilnice izstopajo, preostale pa prehajajo v roke nemškutarjev. (To so sadovi političnega gospodarskega dela, kaj ne, g. Jošt?)

Heil Alldeutschland! je sklicjal o buršovskem pohodu v Celju dr. Ambroschitz. O tem niti ne govorimo, da je moža, ki je vzklilil te besede, rodila slovenska mati. To je navsezadnje njegova zasebna stvar. Toda ta mož je uradni vođa celjskega magistrata in kot tak tudi plačan s slovenskim denarjem. Ljudi, ki so klicali: živio kralj Peter! imajo že cele mesece v preiskovalnem zaporu v Zagrebu in jih bodo obsodili. Ljudje pa, ki kličejo: heil Alldeutschland, hodijo s predrzno povzdignjeno glavo po ulicah in živijo od avstrijskega davčnega denarja. Ali si nista ta dva klica bistveno sorodna? Na eni strani velesrbstvo, na drugi strani velenemstvo, stvar pa je ista: razpad in razdelitev Avstrije. Samo merilo pravice je drugačno: na eni strani ječa in kazen, na drugi strani čast in dobro plačana služba. In vendar smo dolžni odločilnim faktorjem čati v resen preudarek, ali ni velenemstvo veliko večje nevarnosti za Avstrijo kot velesrbstvo.

Liberalci pri delu. Celjski liberalni zadrugarji so pripustili, da je prešla slovenska koroška posojilnica v Prevaljah v nemškutarске roke. Kaj še je celjskim liberalcem sveto, ako jim že tudi narodnost ni več.

Agenti za „Narodni Dnevnik“ in „Narodni List“ iščejo celjski liberalci. Presneto slabo jim mora presti za naročnike, da hočejo po tej nenavadni poti pridobivati naročnike. Saj je pa tudi umevno, da nihče ne mara tako surovih in lažajivih listov. Kmetje, če pride tak agent za liberalno časopisje k vam, pokažite mu vrata!

Hribar — obsjejen. V nedeljo dne 6. junija se je vršil v Ljubljani v „Unionu“ shod S. L. S., na katerem je deželni odbornik dr. Lampe popolnoma razkril dejanje liberalcev v liberalno-nemški zvezi. Ko so liberalci videli, da si Slov. Ljud. Stranka pridobiva med ljudstvom vedno več in več somišljenikov, so se zbal, da bi res kedaj ne prišlo do tega, da bi se liberalce poslalo v penzijo. V krepkem delu S. L. S. so imeli res takega sovražnika. Da se to prepreči, je treba uničiti S. L. S. in ker so bili sami preslabi, so se zvezali z — Nemci proti lastnim bratom. Naredili so pisemno pogodbo z Nemci, v kateri se zavezujejo eden drugega v raznih okrajih podpirati proti katoliški slovenski stranki. Na čelu te cele zadeve je stal ljubljanski župan Hribar. Ko se mu je pred časom očitalo, da je podpisal pogodbo z Nemci, je izjavil, da tega nikdar